

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ від 05.05.2021 р. № 1838/ПК/99-00-21-03-02-06

Державна податкова служба України розглянула звернення адвоката щодо особливостей оподаткування операцій з повернення суми поворотної фінансової допомоги та, керуючись статтею 52 розділу II Податкового кодексу (далі – ПКУ), повідомляє.

Як зазначено у зверненні адвоката, який на підставі договору про надання адвокатом правової допомоги, надання юридичних послуг та виконання юридичних робіт від представляє інтереси ТОВ «...» (далі – Товариство), між Товариством та фізичною особою – засновником Товариства (далі – Засновник) було укладено договір поворотної фінансової допомоги.

Відповідно до умов укладеного договору Засновник надає Товариству поворотну фінансову допомогу, а останній зобов'язується повернути фінансову допомогу в повному обсязі шляхом перерахування грошових коштів з поточного рахунку Товариства на рахунок Засновника або передачею у власність Засновника товару та/або інших засобів чи активів, які знаходяться у власності та на балансі Товариства.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами ПКУ (пункт 1.1 статті 1 розділу I ПКУ).

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV господарська операція - дія або подія, яка викликає зміни в структурі активів та зобов'язань, власному капіталі підприємства.

Здійснення господарської операції і власне її результат підлягають відображенню в бухгалтерському обліку.

Особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини) регулюються нормами Цивільного кодексу України (далі - ЦКУ).

За своєю цивільно-правовою природою поворотна фінансова допомога є позикою. Правовою основою для отримання поворотної фінансової допомоги

є договір позики. Відносини за договором позики регулюються статтями 1046 – 1053 ЦКУ.

Відповідно до статі 1046 ЦКУ за договором позики одна сторона (позикодавець) передає у власність другій стороні (позичальникові) грошові кошти або інші речі, визначені родовими ознаками, а позичальник зобов'язується повернути позикодавцеві таку ж суму грошових коштів (суму позики) або таку ж кількість речей того ж роду та такої ж якості.

Згідно зі статтею 1049 ЦКУ позичальник зобов'язаний повернути позикодавцеві позику (грошові кошти у такій самій сумі або речі, визначені родовими ознаками, у такій самій кількості, такого самого роду та такої самої якості, що були передані йому позикодавцем) у строк та в порядку, що встановлені договором.

Відповідно до підпункту 14.1.257 пункту 14.1 статті 14 ПКУ фінансова допомога - фінансова допомога, надана на безповоротній або поворотній основі.

Поворотна фінансова допомога - сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення.

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ.

Згідно з підпунктами «а» та «б» пункту 185.1 статті 185 ПКУ об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів та/або послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 ПКУ.

Постачання послуг - будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності (підпункт 14.1.185 пункту 14.1 статті 14 ПКУ).

Постачання товарів - будь-яка передача права на розпоряджання товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також

постачання товарів за рішенням суду (підпункт 14.1.191 пункту 14.1 статті 14 ПКУ).

Відповідно до пункту 187.1 статті 187 ПКУ датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

Враховуючи викладене, та за умови якщо при передачі майна та/або обладнання, відбувається перехід права власності на таке майно та/або обладнання від постачальника до покупця, то така операція є об'єктом оподаткування ПДВ. При цьому за такою операцією платник ПДВ – постачальник майна та/або обладнання зобов'язаний визначити податкові зобов'язання з ПДВ та задекларувати їх у податковій звітності ПДВ.

Датою виникнення податкових зобов'язань з податку на додану вартість за операцією з постачання майна згідно з вимогами пункту 187.1 статті 187 ПКУ є дата постачання такого майна.

Щодо питання 1

Передача майна від Товариства засновнику є операцією з постачання такого майна. При цьому відповідно до підпункту 14.1.257 пункту 14.1 статті 14 ПКУ поворотна фінансова допомога має бути повернута у вигляді коштів, а не у вигляді майна.

Щодо питання 2 та 3

Враховуючи наведене, на дату постачання майна відповідно до пункту 201.1 статті 201 ПКУ платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, кваліфікованого електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) у встановлений ПКУ термін.

В доповнення до викладеного у даній індивідуальній податковій консультації ДПС інформує.

Пунктом 52.2 статті 52 ПКУ визначено, що індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.